

MIEŠTO

Laikraštis

Apie tai, kas svarbiausia ir aktualiausia Marijampolės žmonėms

2025 m. balandžio 3 d., ketvirtadienis, Nr. 41 (1857) / ML

Marijampolėje – dar vienos žiedinės sankryžos statybos

Gintarė Sabaliauskienė

Marijampolė jau greitai sulauks dar vienos žiedinės sankryžos. Siekiant užtikrinti eismo saugumą Petro Armino – Vasaros – Marių gatvių sankryžoje, ši sankryža rekonstruojama į žiedinę.

P. Armino – Vasaros – Marių gatvių sankryža – vieta, kurią ne kartą keiksnajo ne vienas vairuotojas ir galvą suko už eismo saugumą atsakingieji. Tačiau greitu metu viskas turėtų pasikeisti, nes čia pradedami kapitalinio remonto darbai, įrengiant žiedinę sankryžą.

„Pagrindinis poreikis buvo – dėl eismo saugumo. Kadangi šioje sankryžoje tikrai įvykę nemažai nelaimių, tai norime mieste užtikrinti saugų eismą. Ir vienas iš sprendimų – būtent žiedinės sankryžos įrengimas“, – sako Marijampolės savivaldybės administracijos direktorius Nerijus Mašalaitis.

Planuojamas žiedinės sankryžos išorinis skersmuo – 26 m, įvažos eismo plotis – 3,5 m, išvažos eismo juostos plotis taip pat – 3,5 m. Bus įrengtos 2 m pločio saugumo salelės, o viduryje žiedinės sankryžos bus apšvietimo atrama su pamatu bei LED šviestuvais.

avaringumo problema. Vienas iš pagrindinių tikslų ir yra – sumažinti avarių skaičių“, – pasakoja Savivaldybės administracijos direktorius.

Belaukiant, kol šis sprendimas pagerins eismo saugumą, o eismo sąlygos taps kur kas patogesnės vairuotojams, primenama, kad teks turėti šiek tiek kantrybės.

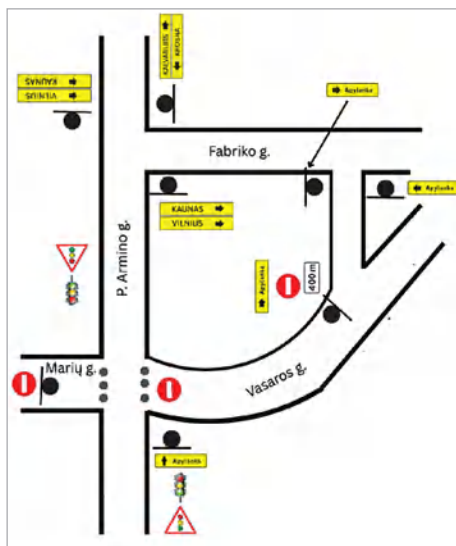
Marijampolės savivaldybės administracijos direktorius Nerijus Mašalaitis

Redakcijos nuotr.

Dėl P. Armino – Vasaros – Marių gatvių sankryžos rekonstrukcijos darbų čia pakeistas eismo organizavimas. Uždarytas įvažiavimas ir išvažiavimas iš Vasaros g. ir Marių g. P. Armino g. uždaryta nebus, tačiau čia įrengtas laikinas šviesoforas, reguliuojantis transporto srautus.

„Žinoma, tam tikrų nepatogumų, tikriausiai, neišvengsime. Tuo labiau, kad šiuo metu Marijampolėje vyksta tikrai nemažai darbų gerinant gatvių infrastruktūrą ir ši žiedinė sankryža – jau antra, kurios statybos vyksta, tad turime prisitaikyti“, – sako N. Mašalaitis.

Vairuotojai raginami rinktis apylinkos kelius, pažymėtus specialiais ženklais, ir savo maršrutus planuoti atsižvelgiant į šiuos pakeitimus.

Eismo schema rekonstruojamoje sankryžoje

Sankryžos įrengimas kainuos apie 250 tūkst. eurų. Šios lėšos skiriamos iš Savivaldybės biudžeto.

Jeigu darbų eigoje neiškils nenumatytų kliūčių, planuojama, kad darbai bus baigti per tris – keturis mėnesius.

Taip pat savivaldybės administracijos direktorius turi džiugių žinių ir mėgstantiems minti dviračius – jau prasidėję pirkimai, vykdant Europos Sąjungos finansuojamus projektus, kuriuos įgyvendinant bus įrengta dar daugiau dviračių takų prie gatvių, kelių, į parkus ir pan. Ir ne tik mieste, bet ir kaimiškose vietovėse.

Redakcijos nuotr.

Šiame numeryje skaitykite:

2 psl.

90-metis buriuotojas Rimantas Dovydaitis: „Laikas, praleistas jūroje, į amžių neišskaičiuoja“

Marijampolietis Rimantas Dovydaitis – šiemet 90-metį sutikęs buriuotojas, buriavimo sporto Marijampolėje pradininkas, kurio dėka Marijampolės buriavimo mokykla dabar viena stipriausių Lietuvoje. Pats Rimantas pasakoja entuziastingai buriuojantis dar ir dabar.

3 psl.

Marijampolės krautuvės cizmo laikotarpis

Sūduvos krašte knygnešystė užsiiminėjęs Kostas Stiklius rašė, kad lietuviai XIX a. prekybą „skaitė didžia nuodėme“, kuri „nužemina“ padorų žmogų. Šiuo verslu Marijampolėje ilgai užsiiminėjo ne lietuvių tautybės žmonės.

4 psl.

Autizmas – ne liga, jo nereikia gydyti

Balandžio 2 d. minima Pasaulinė autizmo supratimo diena ir visas balandžio mėnuo skiriamas autizmo supratimo didinimui.

6 psl.

Kraštietė Ieva Jurgelevičienė: „Aviacija yra nuolat kintantis „organizmas“, todėl reikia mokėti greitai adaptuotis prie situacijų“

Ieva Jurgelevičienė užaugo Liudvinavo miestelyje, ten baigė Liudvinavo Kazio Borutos gimnaziją, o vėliau ir inžinerijos mokslų magistro studijas Vilniaus Gedimino Technikos universitete. Tai įvyko prieš vienuolika metų, o šiandien Ieva – sėkminga vyresnioji komercijos klientų vadybininkė „Avion Express“ įmonėje.

Kviečiame palaikyti Marijampolės miesto medijas!

Kiekvienais metais dirbantys ir pajamas gaunantys asmenys gali dalį savo sumokėto pajamų mokesčio skirti paramos gavėjams. Kviečiame palaikyti Marijampolės medijas ir skirti jų veiklai dalį (iki 1,2 proc.) per mokestinį laikotarpį (t.y. 2024 metus) jau sumokėto pajamų mokesčio. Paprasčiausias būdas – užpildyti FR0512 formą internetu.

Kaip tai padaryti:

- *Prisijunkite prie Elektroninės deklaravimo sistemos (EDS).
- *Viršutiniame horizontaliajame EDS meniu pasirinkite „Deklaravimas“, tada kairiajame vertikaliame meniu – „Pildyti formą“.
- *Pasirinkite „Prašymas skirti paramą“, jums bus pateikta forma FR0512, pildymui rinkitės gaublio ženkliuką (t.y. pildyti formą tiesiogiai portale).
- Formą paprasčiau užpildyti galite pasinaudodami vedliu.
- Prašymus teikti galite iki šių metų gegužės 2 d.
- Kviečiame šia informacija pasidalinti su Jūsų artimaisiais ir draugais – kiekvieno iš Jūsų palaikymas yra svarbus! Dėkojame už Jūsų palaikymą – taip prisidedate prie medijų tobulėjimo!

Kviečiame palaikyti Marijampolės miesto medijas!
MTV, mmm.lt portalą, Miesto laikraštį

Skiriant 1,2% GPM

Įmonės kodas: 151455022

Marijampolės Televizija

Internetinis portalas

90-metis buriuotojas Rimantas Dovydaitis: „Laikas, praleistas jūroje, į amžių neįsisiskaičiuoja“

Greta Paulevičiūtė

Marijampolietis Rimantas Dovydaitis – šiemet 90-metį sutikęs buriuotojas, buriavimo sporto Marijampolėje pradininkas, kurio dėka Marijampolės buriavimo mokykla dabar viena stipriausių Lietuvoje. Pats Rimantas pasakoja entuziastingai buriuojantis dar ir dabar.

Kapitonas Rimantas Dovydaitis – vienas iš Marijampolės buriuotojų klubo įkūrėjų, išleidęs knygą „Burės Sūduvos krašte“, daugelį metų mokęs jaunąją kartą ir didžiąją dalį savo gyvenimo skyręs buriavimo sporto šakai, kuri jam buvo didžiausia aistra. Savo pavyzdžiu, meile jūrai ir burėms jis įkvėpė daugelį buriuotojų.

„Jo indėlis yra neabejotinas, jokiais finansais nepamatuojamas. Žmogus 50 metų be jokio atlygio įdėjo daug pastangų, kad Sūduvos krašte vaikai išmoktų buriuoti. Daugybė žmonių, Rimanto dėka kartą pamatę bangą, vėją ir burę, užsikabino už to, nes tai labai geras laisvalaikio praleidimo būdas, sportas ir hobis“, – R. Dovydaičio nuopelnais neabejoja Marijampolės buriuotojų klubo vadovas Žydrūnas Naumavičius.

Jam antrina ir Lietuvos buriuotojų sąjungos viceprezidentas sportiniam buriavimui Raimondas Šiugždinis: „Mane stebina Rimanto energija. Tokio amžiaus žmonės dažnai kovoja su ligomis, o jis – su bangomis.“

Buriavimas – tai laisvė

Pirmą kartą į jachtą Rimantas Dovydaitis įsėdo 1954-aisiais metais. Kaip teigia pats, šis pomėgis jaunystėje pakerėjo širdį, nes buriavimas – tai laisvė, o vėją pasikinkyti tikrai ne kiekvienas gali.

„Tada sunkūs laikai buvo: aš ir dirbau, ir vakarais mokiausi, buvau iš technikum išmestas, tai teko dirbti. Nuo 16 metų prie staklių stovėjau. Mokyklos suole sėdėjau kartu su Kauno „Spartako“ klubo buriuotoju Jonu Tarasevičiumi. Gavome abiturijos atostogų, tada jis manęs paprašė padėti sutvarkyti ir paleisti laivą. Taip 1953 metais ir prasidėjo mano buriavimas, o jau rimtai įsijungiau 1954 metais“, – pasakoja jis.

R. Dovydaičio ir dar dviejų bendraminčių – Genadijaus Draskinio ir Alberto Drešerio – iniciatyva 1971 metais Marijampolėje buvo įkurtas buriuotojų klubas, kurio veikla sėkmingai tęsiasi iki šiol.

„Nutarėme tą klubą daryti, aš iš pradžių nenorėjau, spardžiausi, sakiau – negaliu. Visų pirma – darbas, o antra – mane tuo metu įtraukė į dėstytojų būrį. Bet reikėjo rasti laiko ir taip apsiėmiau būti to klubo pirmininku. Aš 45 metus vadovavau klubui, iki kol atėjo jaunimas, kaip Žydrūnas Naumavičius ir kiti aktyvūs draugai“, – pasakoja R. Dovydaitis.

Klubą nuo pat jo įkūrimo pradžios daugiau nei 20 metų visapusiškai rėmė Jonas Šeškevičius, kurio vadovaujamoje įmonėje tuo metu jaunieji buriuotojai dirbo.

„Pirmą kartą, 1971 metų rudenį, kai paleidom laivuką, pagamintą G. Draskinio ir pavadintą žvirblio – įžuliausio paukščio vardu – „Čik-či-rik“, žmogus priėjęs klausia: kaip jūs čia visokiomis kryptimis

plaukiojat, kur jūsų tas variklis? Tai matosi, kad žmonės nežinojo, ką tai reiškia, kad variklis yra burė“, – sako R. Dovydaitis.

Po kelerių metų klubo gretos gerokai išaugo. Ir jau 1975 metais su didele vaikų komanda, išplaukę į Platelių, Nidos, Kauno vandenį, buriuotojai dalyvaudavo jaunių, jaunučių čempionatuose, kur demonstruodavo itin gerus rezultatus.

Rimantas Dovydaitis klubo veiklai vadovavo iki 2016 metų. Anot jo, tai niekada nebuvo pragyvenimo šaltinis, tai buvo aistra, kuriai jis atidavė net 45-erius metus, nesitikėdamas jokio atlygio. Tačiau šiandien jis gali didžiuotis ir džiaugtis ne tik pasiekimais, bet ir gausiu draugų būriu, kurį suburti padėjo būtent buriavimas.

„Netgi toks vienas iš kolegų sako – ką tu čia, Rimantai, su tais svetimais vaikais bėgioji, kokį namą pasistatytum, ar dar ką padarytum geriau... Bet aš sakau – aš užtat 100 draugų turiu“, – optimizmo nestokoja 90-metis buriuotojas.

Rimantas Dovydaitis iki šiol sėkmingai užsiima didžiausia savo gyvenimo aistra – vis dar gauda vėją bangose. O paklaustas, kokia jo energijos paslaptis, atsako: „Laikas, praleistas jūroje, į amžių neįsisiskaičiuoja“.

Nuotraukos iš asmeninio R. Dovydaičio ir V. Gutausko archyvo

Žieminių padangų atsikratymo vėjus: kur dėti senas padangas ir ko šiukštu negalima daryti

Atėjo metas pasirūpinti automobilio padangomis! Nuo balandžio 1 d. leidžiama naudoti vasarines padangas, o dygliuotas būtina pakeisti iki balandžio 10 d. Tačiau ar žinojote, kad senas padangas galima palikti ten, kur jos buvo pirktos ar keičiamos? Padangų sutvarkymo mokėstis jau įtrauktas į naujų padangų kainą, tad jų utilizavimas jums nieko nekainuos.

Kur galima palikti senas padangas?

- Specializuotose parduotuvėse ir autoservisuose, kur jos buvo keičiamos.
- Marijampolės savivaldybės didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse – čia per metus galima nemokamai palikti iki 5 lengvojo automobilio padangų.

Ko negalima daryti?

- Mesti senų padangų į buitinių atliekų konteinerius ar palikti bet kur.
- Deginti padangų – tai kenksminga aplinkai ir gali užtraukti baudą.

Redakcijos nuotr.

• Savavališkai išmesti miške, parke, laukymėje, paupyje ar kituose gamtos objektuose – už tai gresia ne tik bauda iki 90 eurų, bet ir papildomos išlaidos už gamtai padarytą žalą.

Lietuvoje padangų atliekų tvarkymas pastaraisiais metais sparčiai tobulėja – nuolat diegiamos naujos technologijos, leidžiančios efektyviau perdirbti naudotas padangas ir mažinti jų poveikį gamtai. Tinkamas rūšiavimas yra svarbus ne tik dėl švaresnės aplinkos, bet ir dėl žiedinės ekonomikos skatinimo – perdirbtos medžiagos naudojamos naujiems produktams gaminti, taip taupant gamtos išteklius. Tinkamai perdirbtos padangos tampa gumine danga sporto aikštelėms, technine anglimi ar net pirolizės alyva – tai naudingi produktai, mažinantys aplinkos taršą ir prisidedantys prie tvarumo.

Marijampolės savivaldybės administracijos informacija

Pasitikrinkite svarbias datas – „Sodra“ skelbia išmokų kalendorių

„Sodra“ paskelbė balandžio mėnesio išmokų mokėjimo kalendorių, pasitikrinkite, kada gausite išmokas:

Vaiko priežiūros: nuo balandžio 15 d.

Nedarbo: balandžio 18 d.

Vaiko išlaikymo: balandžio 25 d.

Šalpos:

- per kredito įstaigas – balandžio 11 d. iki mėnesio pabaigos;
- pristatymas į namus (Lietuvos paštas, „Bastaras“, „Rausida“) – balandžio 10–26 d.;
- atsiėmimas Lietuvos pašte – balandžio 10–26 d.

Pensijų anuitetų: balandžio 25 d.

Išankstinės senatvės pensijos: balandžio 18 d.

Ligos: per 17 d. d. nuo visų dokumentų ir duomenų pateikimo.

Motinystės: per 17 d. d. nuo visų dokumentų ir duomenų pateikimo.

Tėvystės: per 5 d. d. nuo tėvystės atostogų pabaigos.

Ilgalaikio darbo: per 10 d. d. nuo sprendimo priėmimo dienos.

Pensijų mokėjimo kalendorius

Jeigu socialinio draudimo pensija Jums mokama 7–12 mėnesio dienomis, šį mėnesį jos mokamos:

Swedbank:

- Marijampolės savivaldybės gyventojams – balandžio 9 d.

Šiaulių bankas:

- Marijampolės apskrities gyventojams – balandžio 11 d.

Luminor bank (buvęs DnB):

- Marijampolės apskrities gyventojams – balandžio 9 d.

SEB:

- Marijampolės apskrities gyventojams – balandžio 10 d.

Urbo bankas, Citadele, Luminor bank (buvęs Nordea) – visose apskrityse – balandžio 10 d.

Kitos kredito, mokėjimo įstaigos – visose apskrityse – balandžio 10 d.

Jeigu socialinio draudimo pensija Jums mokama 13–21 mėnesio dienomis, šį mėnesį jos mokamos:

- Marijampolės apskrities gyventojams – balandžio 16 d.

Pensijų pristatymas į namus (Lietuvos paštas, „Bastaras“, „Rausidas“) – balandžio 10–26 d.

Pensijų atsiėmimas Lietuvos pašte – balandžio 10–26 d.

„Sodros“ informacija

Marijampolės krautuvės carizmo laikotarpiu

Benjamins Mašalaitis

Sūduvos krašte knygnešyste užsiiminėjęs Kostas Stiklius rašė, kad lietuviai XIX a. prekybą „skaitė didžia nuodėme“, kuri „nužemina“ padorų žmogų. Šiuo verslu Marijampolėje ilgai užsiiminėjo ne lietuvių tautybės žmonės.

Seniausias konkrečias žinias apie Marijampolės krautuves randame prieš maždaug du šimtus metų. 1815 m. architektas J. Grysmėjeris parengė miesto rotušės su 10 krautuvių projektu; ji turėjo iškilti miesto centre, turgaus aikštėje. Rotušė čia taip ir neatsirado, bet pagal kažkiek supaprastintą projektą valdžia pastatė „ilgakromius“, kuriuos nuomavo pardavėjams; kai kurias vietas jie vėliau ir išsipirko. Šiuos ilgakromius vokiečiai sunaikino 1941-ųjų birželį.

1837 m. mieste būta 30 prekybos kioskų ir 112 prekybininkų, kurių didžioji dalis prekiaavo turguose ir savo namuose. Prekybininkų statistika atrodė taip: 17 – druskos, tabako ir platus vartojimo prekių, 16 – audinių, 11 – salyklo, 10 – javų, 7 – geležies, 7 – odos, 7 – žuvų, 6 – indų, 5 – miltų ir kt.

Dar po trejų metų Marijampolėje veikė 35 krautuvės. 1842 m. dokumentuose jau minima ir vaistinė; iki tol turtingesni žmonės vaistus pirkdavo Vilkaviškyje. 1866 m., po praūžusio sukilimo, mieste buvo mažiau prekybininkų negu 1837 m. Apie augantį inteligentų ar mokytesnių žmonių skaičių

byloja ir 1875 m. veikęs knygynas. Tuo metu miesto centre stovėjo vaistinė, XX amžiuje gavusi Babarskio vaistinės pavadinimą.

Pasirodžius pirmiesiems lietuviškiems laikraščiams augo ir lietuvių sąmoningumas – jie ėmė steigti taip vadinamus „krikščioniškuosius arba draugijinius kromus“. 1893 m. keli lietuvių entuziastai, susijungę į sindikatą,

Buvusi „Žagrės“ parduotuvė

Asmeninio archyvo nuotr.

įsteigė tokio tipo krautuvę, kurios vedėju paskyrė Feliksą Vitkauską. Draugijos nariai pardavinėjo ūkininkų produkciją ir žemės ūkio mašinas bei padargus. Vis tik iš prekybos jie nesitikėjo išgyventi, todėl greta veikė alinė ir biliardo kambarys. Tiesa, vyrai ilgą laiką nuomojo kitų savininkų namus, todėl „kromų“ vietos irgi keitėsi. Ir tik 1902 metais jie išdrįso iškelti lietuvišką parduotuvės iškabą.

Tais pačiais metais pradėjo veikti ir kita lietuvių krautuvė, kurios savininkas buvo Pijus Lazauskas. Tie, kam reikėjo, žinojo, kad abiejose krautuvėse gali nusipirkti draudžiamos lietuviškos spaudos.

Amžiaus pabaigoje miesto valdžia turgaus prekybą siekė perkelti į naujai kuriamą aikštę, kurios rytinėje dalyje ir dabar veikia turgavietė (V. Kudirkos g.). Čia iškilo ir keletas prastos architektūros prekybinių kioskų, kuriuose buvo prekiaujama tik šiltuoju metu. Dalis tokių kioskų atsirado ir Prekymečių aikštės pakraštyje; pagrindine aikštės dalimi ir toliau naudojosi kazokai.

Paskutiniaisiais XIX a. metais Marijampolė krautuvių skaičiumi beveik pasivijo Vilkaviškį: 155 ir 160 krautuvių.

Po 1905–1907 metų neramumų sparčiau ėmė dygti lietuvių krautuvės. Ekonomiškai stipriausią krautuvę įsteigė „Žagrės“ draugijos nariai. Jie kurį laiką nuomojo įvairiose vietose patalpas, bet prieš Pirmąjį pasaulinį karą įsikūrė dabartinėje Kęstučio gatvėje (pastatas išliko). Kita draugija „Šviesa“ turėjo knygynėlį prie miesto sodo. „Žiburio“ draugija daugiausia prekiaavo religine literatūra, bažnytiniais reikmenimis. Netoli bažnyčios veikė V. Penčylos didelė galanterijos ir meno dirbinių krautuvė.

Vis tik didžiausias parduotuves laikė kitataučiai. Daug krautuvių veikė Prostko name, stovėjusiame Varšuvos ir Bažnyčios gatvių kampe: čia buvo galima nusipirkti net „Singer“ siuvimo mašinų, telefono aparatų. Deja, nemažai šių parduotuvių savo veiklą nutraukė dėl prasidėjusio karo.

Nuo balandžio 1-osios – pokyčiai keliuose: ką turi žinoti visi vairuotojai?

Aistė Uckutė

Nuo balandžio pirmosios į šalies kelius oficialiai sugrįžta šiltasis metų laikas. Jis tęsis iki spalio 31-osios, o vairuotojų laukia net keli pokyčiai: keičiasi maksimalus leistinas greitis greitkeluose ir automagistralėse, taip pat leidžiama keisti žieminės padangas į vasarines.

Lengviesiems ir kroviniams automobiliams, kurių masė ne didesnė kaip trys su puse tonos, taip pat motociklams ir triračiams automagistralėse nuo balandžio pirmosios leidžiama važiuoti ne didesniu nei 130 kilometrų per valandą greičiu. Žiemos sezonu čia vairuotojai negalėjo viršyti 110 kilometrų per valandą greičio.

Greitkeluose leistinas greitis nuo balandžio pradžios taip pat didėja dešimčia kilometrų – nuo 110 iki 120 kilometrų per valandą.

Visgi automobilių vairuotojams, kurie neturi dvejų metų vairavimo patirties, taikomi kitokie greičio ribojimai. Nepriklausomai nuo sezono, jie automagistralėse gali važiuoti ne didesniu kaip 100 kilometrų per valandą greičiu, o greit-

keliuose – iki 90 kilometrų per valandą greičiu.

Nors įvardyti didžiausi leistini greičiai, vairuotojai vis tiek visada privalo įvertinti kelio dangos būklę ir oro sąlygas bei pasirinkti saugų greitį, kuris visuomet yra mažesnis už nustatytą maksimalų.

Vairuotojai raginami nepamiršti, kad svarbu laikytis ne tik leistino greičio, bet ir saugaus atstumo. Saugus atstumas kiekvienam vairuotojui gali skirtis, nes jis priklauso nuo vairuotojo savijautos, įgūdžių bei eismo sąlygų.

Saugus atstumas apskaičiuojamas spidometro rodmenis pavertus metrais ir padalinus pusiau. Pavyzdžiui, jeigu judama 50 kilometrų per valandą greičiu, saugus atstumas turėtų būti apie 25 metrai.

Laikantis per mažo atstumo nuo priekyje važiuojančios transporto priemonės, sumažėja matomumas ir reakcijos laikas. Be to, per trumpas atstumas greičiau vargina vairuotoją, nes reikia nuolat sutelkti dėmesį. Važiuojant per arti, taip pat sumažinama galimybė priešais važiuojančiam vairuotojui sustoti, jei įvyktų nenumatyta situacija, todėl būtina važiuoti saugiai ir atsakingai.

Dar vienas svarbus pokytis – nuo balandžio pirmosios oficialiai leidžiama

žieminės padangas pakeisti vasarinėmis, o jau nuo balandžio dešimtosios bus draudžiama važiuoti žieminėmis dygliuotomis padangomis. Tačiau specialistai pataria neskubėti keisti žieminų padangų į vasarines, net jei jų montavimas jau yra leidžiamas.

Lietuvoje dėl permainingų orų pavasarį dar galima sutikti ir sniego, ir ledo, todėl keisti žieminės padangas į vasarines reikėtų tada, kai ilgą laiką numatoma teigiama oro temperatūra.

Redakcijos nuotr.

Ugniagesių priminimas:

žolės deginimas nėra įprasta pavasarinio tvarkymosi priemonė

Pavasaris pažadina ne tik gamtą, bet ir pernykštės žolės atvirosiose teritorijose degintojus.

Deja, nemažai gyventojų vis dar laikosi klaidingo požiūrio, jog žolės deginimas nekenkia gamtai, nes sudeginus pernykštę žolę, degintojų nuomone, patrešiama pieva, žūsta įvairūs kenkėjai (pavyzdžiui, erkės). Gyventojai taip pat degina žolę manydami, jog jeigu ją nudegins patys, tai padės išvengti pavojaus, nes to negalės padaryti kiti – taip tarsi bandoma sukurti „saugų“ nudegintos žolės perimetrą aplink savo namus. Dar viena žolės degintojų pasenusi ir klaidinga nuostata, kad pernykštę žolę reikia nudeginti, nes kitais metais nebus geros ganyklos, pievos... Tai netiesa!

Iš tiesų mokslininkai tvirtina ką kita – nudegintoje pievoje kaip tik dar labiau želia piktžolės, nes ugnis nepasiekia giliai įsišaknijusių jų šaknų, atvirksčiai – ugnis sunaikina augalus, kurie konkuruoja su piktžolėmis. Laukai ir ganyklos po išdeginimo sužaliuoja, bet pasikeičia dirvožemio struktūra, dirva nuskursta. O norint turėti gerą pievą, užtektų kelis kartus nupjauti augančią žolę (vasarą ir rudenį).

Nors pastebima, kad žolę dažniausiai degina gyventojai vienkiemiuose, sodybose, tai daryti dažniau yra linkę garbaus amžiaus žmonės, vis tik ne vienas gyventojas žolės deginimas vis dar atrodo kaip įprasta pavasarinio tvarkymosi priemonė, susiformavęs įprotis,

kurio sunku atsakyti, tačiau dėl jo gali kilti pavojus ne tik gamtai, bet ir žmonių turtui ar net gyvybėms.

Didelių pavojų keliantys gaisrai kartais išplisčia ir tada, kai gyventojai kiemo teritorijoje padega nedidelius žolės plotus (aplink statinius), o pasikeitus vėjo kryptiai ugnis nekontroliuojama pradeda plisti įvairiomis kryptimis.

Todėl gyventojai raginami elgtis atsakingai, keisti požiūrį į žolės deginimą, sudrausminti asmenis, kurie nepaiso saugumo ir kelią pavojų sau ir kitiems.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento informacija

Autizmas – ne liga, jo nereikia gydyti

Balandžio 2 d. minima Pasaulinė autizmo supratimo diena ir visas balandžio mėnuo skiriamas autizmo supratimo didinimui. Todėl kviečiame labiau suprasti: kas tai, kodėl, kaip bendrauti ir kaip reaguoti?

Autizmas yra neurologinis sutrikimas. Oficialus diagnozės pavadinimas – autizmo spektro sutrikimas. Autistiškų asmenų smegenys struktūriškai ir chemiškai skiriasi nuo šio sutrikimo neturinčių žmonių smegenų. Dėl to autistiški asmenys patiria pasaulį kitaip nei kiti ir turi įveikti įvairius iššūkius įprastoms smegenims pritaikytame pasaulyje. Tai gali pasireikšti neįprastu elgesiu, individualiais mokymosi poreikiais, kitokiomis emocinėmis reakcijomis ir bendravimu. Autizmas neišnyksta bėgant laikui, iš jo neišaugama. Su juo susiję sunkumai, taip pat ir pranašumai lydi visą gyvenimą. Tačiau autistiški asmenys laikui bėgant įgyja įgūdžių, dėl to jų gebėjimai ir sunkumai gali kisti.

Kitokia neurologija lemia įvairias stiprybes ir sunkumus. Visi žmonės tam tikrose srityse gali daugiau ar patiria daugiau problemų nei kiti, tačiau autistiškų asmenų gyvenime tai daug labiau atsispindi. Autistiški asmenys dažniausiai pasižymi kitokiais pojūčiais, kitokiomis emocinėmis išraiškomis, kitokiais motoriniais iššūkiiais ir stiprybėmis, dažnai patiria sunkumų dėl vykdomųjų funkcijų – visa tai dėl kitokios neurologijos.

Iškalbinga statistika

Pasaulinė statistika rodo, kad 1–2 proc. žmonių yra autistiški. Autizmo atvejų skaičiaus augimas Lietuvoje (2013–2022 m.): 365% – nuo 1086 iki 5040 diagno-

zuotųjų. Spektras yra įvairus, pusė jų neturi intelekto sutrikimo. Šią diagnozę turi 3–4 kartus dažniau vyrai nei moterys.

Autistiški žmonės turi daug sensorinių iššūkių: jautrumas šviesoms, garsams, kvapams ar savo kūno pojūčių nesuvokimas. Dažnai kyla sunkumų bendraujant.

Tyrimai rodo, kad autistiški žmonės nuo 40 iki 60 proc. dažniau už bendrąją populiaciją turi nerimo sutrikimų ir keturis kartus dažniau patiria depresiją.

Autistiški žmonės turi ypatingų pomėgių: kolekcionavimas, faktų tam tikra tema rinkimas. Jiems tai – saugus būdas pabėgti nuo aplinkos, o šalia esantiems tai – raktas į jų vidinį pasaulį.

Dažniausi darbai: technologijų ir IT sektorius, inžinerija, moksliniai tyrimai, duomenų analitika. 80 proc. nedirba arba dirba ne kvalifikuotus darbus.

Autizmas – ne liga, jo nereikia gydyti

Nors tai ir ne liga, tačiau autistiškiems asmenims reikalinga pagalba. Autistiškų žmonių smegenys, dažnai ir kūnai, yra kitokie. Anot jų, jiems reikalinga pagalba, pažįstant savo kūno ktoniškumą ir panašumus su kitais žmonėmis. Daugeliui reikalinga specifinė, individualizuota pagalba atrandant iššūkių priežastis, ieškant sprendimų. Autistiški asmenys dažnai sako, kad jiems reikia pagalbos ne tam, jog taptų neatskiriami nuo aplinkinių, o tam, kad išmokytų gyventi šiame pasaulyje su kitokiais pojūčiais, kitokia neurologija, neįprastai veikiančiu kūnu.

Socialinio požiūrio į negalią pradinis taškas yra pagarba – tu esi žmogus, tu vertas pagarbos, tavo orumas yra svarbu.

Autizmo simbolis – auksinis arba vaivorykštės spalvų begalybės ženklas, atspindintis spektro įvairovę su begalinėmis variacijomis ir begalinėmis galimybėmis

Freepik.com nuotr.

Žymūs žmonės,

turintys Autizmo spektro sutrikimą

Albertas Einšteinas. Vaikystėje jis buvo vienišius. Iki 7 metų amžiaus jis įkyriai kartodavo žodžius.

Izaokas Niutonas. Jis dirbdavo su tokiu susidomėjimu, kad pamiršdavo pavalgyti. Turėjo vos kelis draugus ir sunkiai rasdavo laiko su jais pabendrauti.

Anthony Hopkinsas. Pats aktorius pripažįsta, kad nuo mažens suprato, jog galvoja kitaip nei kiti ir kad turi problemų su bendravimu. Tačiau tai jam nesukliudė tapti tikru vaidybos meistru.

Kai kas mano, kad kompozitorius **Volfgangas Amadėjus Mocartas** taip pat turėjo autizmo bruožų.

Deja, autistiški žmonės dažniau patiria patyčias, prievartą bei socialinę izoliaciją. Neverbalinės komunikacijos nesupratimas ar neįprastas elgesys padaro juos „lengvais taikiniais“ tiek vaikystėje, tiek suaugus.

Tačiau dauguma autistiškų asmenų pripažįsta, kad autizmas yra neatsiejama jų asmenybės dalis, lemianti kitokį pasaulio patirimą. Tai kitokia, neįprasta žmogiškumo patirtis. Ji nėra nei gera, nei bloga – tiesiog kitokia.

Remiantis Svajonės Rainienės (MRU Sūduvos akademijos lektorės, VŠĮ „Rainos svajonės“ ikūrėjos) pranešimu ir Lietuvos autizmo asociacijos „Lietaus vaikai“ informacija

Stiprybės

- ◆ Hiperfokusas atliekant užduotis bei gebėjimas atsiminti didelį kiekį informacijos
- ◆ Greitas vizualinės informacijos apdorojimas
- ◆ Dėmesys detalėms
- ◆ Kritinis mąstymas, taisyklių kvestionavimas
- ◆ Sąžiningumas bei lojalumas

Sunkumai

- ◆ Komunikacijos ir kalbos suvokimo
- ◆ Sunkumai socialinėse situacijose
- ◆ Sensorinės problemos
- ◆ Stereotipiniai judesiai
- ◆ Struktūros, rutinos poreikis
- ◆ Kitaip išreikšta empatija

ŽINOMI, BET NEŽINOMI

Inžinerinės sistemos

Premjerinėje Marijampolės televizijos pavasario sezono „Žinomi, bet nežinomi“ laidoje išsiaiškinsime, kas yra statinio inžinerinės sistemos, sužinosime apie įmonės veiklos istoriją, klientų požiūrį į šią įmonę, naujausią šildymo sistemų įrangą.

UAB „Lvg technologijos“ savo veiklą pradėjo prieš septyniolika metų. Pagrindinė jų darbo kryptis – vėdinimo (rekuperacinės arba mechaninės), šildymo sistemų, šilumos siurblių, oro kondicionavimo įrangos įrengimas, saulės elektrinių įdiegimas, įkrovimo stotelių, vaizdo kamerų bei apsaugos sistemų montavimas.

Įmonės specialistai atsakys į gausybę klausimų: kaip ir kur montuojamos šildymo sistemos oras–oras, oras–vanduo, kaip prižiūrėti įrenginius ir kokia nauda užsakovui.

Taip pat viską sužinosite apie saulės elektrines: kaip veikia saulės elektrinė, kiek energijos ji generuoja, kokie yra saulės elektrinių privalumai. Įmonės darbuotojai paaiškins, kokią paramą

galima gauti iš Lietuvos energetikos agentūros (ENA) ir Aplinkos projektų valdymo agentūros (APVA) jau įdiegus šią įrangą.

„Kartais, būna, žmonės įsigyja įrangą patys, o paskui ieško, kas ją sumontuos, nežinodami, kad tokiu atveju praranda ne tik teisę į garantiją, bet ir rizikuoja pažeisti įstatymais numatytą tvarką.“

Įmonės atstovai pasakoja: „Įrengimas gali trukti nuo pusės dienos, jei tai oras–oras sistema, iki keleto dienų, jei bus įrenginama oras–vanduo sistema ir didesnėse patalpose. Jeigu domitės ir galvojate apie tokių sistemų įrengimą, patartume nelaukti sezono pradžios, o kreiptis iš anksto, nes sezono metu paklausa ir darbų apimtis išauga ir įsigijus įrangą gali tekti palaukti keletą savaičių, kol galėsime pradėti montavimo darbus.“

Metalo apdirbimas

Laidos „Žinomi, bet nežinomi“ herojė – Lietuvos ir Vokietijos UAB „Stevila“, precizinių metalo komponentų, aukštos technologijos detalių frezavimo, tekinimo ir suvirinimo gamykla.

Įmonė įkurta 1997 m., o jos pagrindinė veiklos kryptis – metalo apdirbimas pagal užsakovų pateiktus brėžinius CNC (Computer Numerical Control) kompiuteriu valdomomis frezavimo, tekinimo, gręžimo staklėmis. Lietuvos ir Vokietijos įmonės STEVILA pagrindinis tikslas – pasiekti lyderiaujančių Vakarų šalių gamybinių įmonių lygį, kartu sustiprinti pozicijas rinkoje.

Šioje laidoje apžvelgsime įmonės raidą, susipažinsime su technologine metalo apdirbimo įranga, sužinosime, su kokiais iššūkiais susiduria įmonės specialistai, vykdydami užsakymus, išsiaiškinsime, kaip pagaminti preciziniai metalo komponentai įsilieja į Vakarų Europos gamintojų tiekimo grandines ir, ar iš tikrųjų įmonėje pagamintos detalės jau pakilę į kosmosą. Laidos dalyviai paaiškins, kaip laikomasi kokybės

standartų, papasakos apie kontrolės ir matavimo įrangą, mokymus, bei kokių sričių specialistai labiausiai reikalingi įmonei.

„Visa mūsų gamyba pagrįsta klientų pasitikėjimu. Savo klientus pažįstame dvidešimt ar daugiau metų ir jiems viskas tinka. Dauguma jų kalba vokiškai ar angliškai, mes taip pat su jais bendraujame jų kalba. Mes juk esam didelės tiekimo grandinės dalis.“

Įmonės atstovai pasakoja: „Brėžiniai nebraižomi pieštuku. Gauname iš kliento nubraižytą 3D modelį, bet fizinių dviejų dimensijų brėžinių neišvengiame. Juose klientai nurodo, kas yra svarbu, ir detalės gamyba prasideda būtent nuo tokio brėžinio. Vėliau šis brėžinys perduodamas į gamybą ir iš to brėžinio 3D modelio detalė paverčiama fiziniu apčiuopiamu kūnu.“

Laidų įrašai:

Naujausią laidą žiūrėkite balandžio 3 d. 19.30 val. per Marijampolės televiziją.

Suteikite sau galimybę būti labiau žinomiems. Tapkite mūsų TV laidos dalyviais!

El. p. reklama@mmm.lt Tel. +370 687 755 33

VIDINIO PASAULIO LABIRINTAI

Itin jautrūs žmonės pasaulį mato kitaip

Brigita Gelumauskienė
Psichologė

Šįkart norėčiau pakalbėti apie itin jautrius žmones, kurie pasižymi ypatybe, kad pasaulį mato, girdi, užuodžia ir jaučia kiek kitaip nei dauguma. Domėtis šia tema mane paskatino vis ateinantys pacientai, kurių suvokimas ir reakcijos į ligą ar stresinę situaciją buvo padidinto jautrumo. Remiantis E.N.Aron knyga „Itin jautrus asmuo“, apžvelgsiu šią savybę, siekdama pristatyti pagrindinius požymius bei sunkumus ir galimybes sau padėti.

Profesorė psichoterapeutė Elaine N. Aron pateikia išsamų šios savybės apibrėžimą, kuris skamba trumpiniu DOES (liet. DARO). D simbolizuoja informacijos apdorojimo nuodugnumą, t.y. šie žmonės, prieš veikdami, stebi ir svarsto, intensyviai apmąsto (angl. depth). Raidė O reiškia tai, jog šia savybe pasižymintys asmenys linkę lengvai ir greitai sudirgti, nes į viską kreipdami daugiau dėmesio, tiesiog pavargsta (angl. overstimulated). E reiškia stiprią empatiją ir dėmesingumą emocinėms reakcijoms (angl. empathy). S simbolizuoja jautrumą (angl. sensitivity) visoms subtilybėms, kurios yra aplinkui. Pasak profesorės, „jautrios nervų sistemos turėjimas yra normali, iš esmės neutrali savybė.“ Dažniausiai ši ypatybė yra paveldima ir ja pasižymi vidutiniškai 15–20 proc. gyventojų.

Dirbant su pacientais, kuriems teko patirti narkozę ir operaciją, pastebėjau, jog jei žmogus buvo jautresnis prieš ligą, tai po gydymo ši savybė reiškiasi dar intensyviau. „Pasidariau skysta bala“, „negaliu žiūrėti filmų, kuriuose yra smurto scenų“, „pavargstu nuo artimųjų, kurie aplink mane – trumpai galiu pabūti ir gera kartu, bet ilgesnis bendravimas sekina, darausi pikta, irzli“ – tokios ir panašios mintys atspindi itin jautrių asmenų būseną, kuri būna paveikta ne tik narkozės, ilgo gydymo, skausmo, bet ir pasikeitusio kūno, artimųjų elgesio.

Kadangi ši ypatybė dažniausiai laikoma paveldima, tai gali būti stebima jau nuo kūdikystės. Remiantis tyrimais, nustatyta, jog jei į pravirkusį kūdikį greitai reaguojama (išskyrus tuos atvejus, kai reagavimas jį dar labiau sudirgina), jis mažiau, o ne daugiau verks, kai bus vyresnis. Ir čia svarbu paminėti saugų ir nesaugų prisirišimą, kuris formuojasi priklausomai nuo globotojų. Kai mama yra pasirengusi ateiti į pagalbą iškilus sunkumams, formuojasi saugus prisirišimas. Tačiau kai globotojas yra prislėgtas, nesugeba rūpintis ar apimtas depresijos, nori, jog vaikas tiesiog išnyktų ar mirtų, tada kūdikis stengsis išvis neprisiirti ir tapti „vengėju“. Tokie vaikai, atskirti nuo tokio tėvo ar mamos, atrodo visai abejingi. Kadangi probleminiai globotojai yra dviejų tipų – pernelyg globėjiški ir pernelyg nedėmesingi, – taip egzistuoja du netinkami elgesio su savo kūnu būdai, kuriuos naudoja itin jautrūs asmenys. Pirmasis – stūmimas save išorėn, kuomet verčiama pernelyg daug dirbti,

per daug rizikuoti, tyrinėti. Antrasis – stūmimas save vidun, kai saugojamasi nuo kitų, užsisklendžiama viduje, kai iš tiesų trokštama pabūti su kitais kartu. Tai du kraštutiniai, kurie trukdo gyventi pilnavertišką gyvenimą.

Pavyzdžiui, keliauti po pasaulį vienam, kuris linkęs save saugoti arba stumti vidun, gali būti neįveikiamas barjeras. Tačiau galima pradėti nuo artimų kelionių ir pažinti save labiau, kas patinka ir kas ne, priimant vis didesnius iššūkius. Kad gyvenimas pasaulyje būtų kuo pilnavertiškesnis, įdomesnis, svarbu būti tame pasaulyje.

Itin jautrūs asmenys, kurie save stumia pernelyg į pasaulį, dažnai būna veikiami aplinkos, skatinančios siekti tobulumo, konkurencijos, noro įrodyti savo vertę, ir tokiu būdu save „prievertauja“ bei pavargsta nuo tokio gyvenimo.

Pirmiausia, svarbu suvokti, kas tai sukelia. Galbūt itin jautrus asmuo stengiasi įrodyti, jog yra be defekto arba pelnyti tėvų meilę. Be to, tokius žmones vargina intuityva, kuri nuolat pateikia naujų idėjų, kurias reikia realizuoti, srautą. Remiantis minėtais elgesio pavyzdžiais, galima tvirtinti, jog tarp šių žmonių yra intravertų ir ekstravertų, tačiau dažniau pasitaikantys yra save vidun stumiantys arba intravertai.

Itin jautrūs asmenys gali būti laikomi droviais. Tyrimas parodė, jog dauguma žmonių, kurie pirmą kartą bendravo su itin jautriais asmenimis, juos laikė droviais, šią būseną prilygino nerimui, baugstumui, susivaržymui ar bailumui. Tokios nuomonės taip pat laikėsi didesnė dalis psichinės sveikatos specialistų. Socialinis diskomfortas, kuris remiasi į per didelį susijaudinimą, trukdantį veikti viešumoje, tokiems asmenims gali būti rimta problema.

Psichoterapeutė Elaine N. Aron pateikia keletą rekomendacijų, kurios galėtų pagelbėti siekiant kontroliuoti susijaudinimą:

1. Prisiminkite, jog pernelyg didelis jaudinimasis nebūtinai yra baimė.
2. Naudokite jaudinimosi mažinimo įgūdžius (pvz.: kvėpavimo technikos).
3. Susiraskite kitų itin jautrių asmenų ir pasikalbėkite su jais.
4. Aiškinkite savo ypatingą savybę kitiems.

Svarbu pastebėti, jog jautriems žmonėms ypač svarbu pasitenkinimas darbe, dirbti pagal savo pa-

Psichologė Brigita Gelumauskienė

Asmeninio archyvo nuotr.

šaukimą. Tarp jų galima rasti įvairiausių profesijų žmonių, tačiau beveik visi pasižymi polinkiu į meną ir jiems patinka tai išreikšti. Beveik visi garsių menininkų, kaip asmenų, tyrimai rodo, kad svarbiausia jų savybė – jautrumas. Kai demonstruojama kūryba, apima jautrumas, pakilimas, tačiau kai darbas padarytas, pasirodymas baigtas, ateina netekties ir sumišimo jausmas. Norėdamas suvaldyti jaudulį, ne vienas menininkas griebėsi alkoholio, narkotikų ar vaistų, kas tik dar labiau sutrikdo organizmo pusiausvyrą. Todėl svarbu ieškoti kitų būdų, kurie padėtų šią pusiausvyrą palaikyti. Tam tinkama yra fizinė veikla, psichoterapija, tačiau svarbu surasti savo veiklos rūšį ir žmogų, su kuriuo užsimegztų atviras ir artimas ryšys.

P.S.: Knygoje „Itin jautrus asmuo“ pateikiamas testas, kuris gali atskleisti skaitytojui, ar jis yra šiai grupei priklausantis asmuo.

Pabaigai. Egzistuoja pasaulyje jautrieji ir nejautrieji, kurie vieni kitiems reikalingi, nes moko ir leidžia pamatyti, suprasti ir pajusti išorinį ir vidinį gyvenimą.

Literatūra: Elaine N.Aron. *Itin jautrus asmuo. Kaip gyvuoti, kai pasaulis tave stelbia*. V., 2016.

Šiais ir kitais psichologinės sveikatos klausimais kviečiu pasikalbėti kabinete Marijampolėje (Laisvės g. 16–23). Teikiu psichologinę pagalbą ir nuotoliu.

Su manimi galite susisiekti: el.paštu brigitagel@gmail.com ar Facebooko paskyroje Psichologė Brigita Gelumauskienė. Galite skambinti ir tel.nr. +37061831372. Daugiau apie mane galite rasti puslapyje www.e-terapija.lt.

Užsakytas turinys

SKANAUS!

Ant žarijų kepti vištienos krūtinėlių kepsniai su daržovėmis

Raimundas Maruškevičius

Kartu su vis šylančiais pavasario orais prasideda ir kepimo lauke sezonas. Neskaičiuojantiems kalorijų siūlome receptą, pajavirinsiantį jūsų kepimo ant žarijų meniu.

Pirmiausiai pasigaminame saldžiarūgštį marinatą vištienos krūtinėlėms: apelsinų arba ananasų sultys, vištienos prieskoniai, smulkinti česnakai, kelios gelsvės šakelės, Provanso žolelės, šaukštas garstyčių, šlakelis aliejaus. Krūtinėles marinuojame apie tris valandas.

Norimas kepti daržoves (cukinija, paprika ir kt.) supjaustome griežinėliais. Jas, kaip ir pievagrybius, apšlakstome aliejumi ir mėgstamais prieskoniais.

Tiek vištieną, tiek daržoves kepame ant grotelių, kol apskrus, ant nestiprios kaitros. Pasistenkite, kad vištienos krūtinėlės neperkeptų, nes bus sausos ir praras skonį.

Iškeptus produktus dedame lėkštėn, pagardiname pomidorų ar kitu aštresniu padažu.

Skanaus!

Autoriaus nuotr.

UŽ MIESTO

Kraštietė Ieva Jurgelevičienė: „Aviacija yra nuolat kintantis „organizmas“, todėl reikia mokėti greitai adaptuotis prie situacijų“

Aistė Uckutė

Ieva Jurgelevičienė užaugo Liudvinavo miestelyje, ten baigė Liudvinavo Kazio Borutos gimnaziją, o vėliau ir inžinerijos mokslų magistro studijas Vilniaus Gedimino Technikos universitete. Tai įvyko prieš vienuolika metų, o šiandien Ieva – sėkminga vyresnioji komercijos klientų vadybininkė „Avion Express“ įmonėje.

Ieva Jurgelevičienė pasakoja aviacijos kryptį atradusi dar mokykloje, tada, kai reikėjo pasirinkti dalykus, kuriuos mokytis aukštesniu lygiu. „Supratau, kad man įdomu ir geriau sekasi tikslieji mokslai“, – sako ji. Pašnekovė dalijasi, kad vėliau sekė savęs išskojimas, kur būtų galima visus patinkančius dalykus realizuoti. „Būdama 11 klasėje užsukau į Marijampolės aeroklubą ir nusprendžiau, kad noriu atlikti savo pirmąjį šuolį“, – tęsia I. Jurgelevičienė. Šis šuolis, galima sakyti, buvo lemtingas – noras studijuoti aviaciją dar labiau sustiprėjo.

Aviacijos kasdienybėje slypi iššūkiai

Darbą oro linijose „Avion Express“ Ieva pradėjo dar 2016-aisiais. Anot pašnekovės, nedaug kam žinoma, kad Lietuvoje turime itin stiprių ir pasaulyje žinomų aviacijos įmonių, o mūsų įmonė yra pasaulyje lyderiaujanti lėktuvų nuomos su įgula, technine apžiūra ir draudimu bendrovė“, – tikina specialistė. I. Jurgelevičienė šioje įmonėje dirba iki šiol, tačiau sako, kad per tiek metų daug kas pasikeitė.

Pirmiausia ji įsidarbino į Skrydžių priežiūros centrą, kaip skrydžių priežiūros specialistė. Vėliau tapo vyresniąja skrydžių priežiūros specialiste. „Teko prisiliesti prie įvairių situacijų – valdyti kasdienes procesus, tokius, kaip skrydžių grafikų kėlimas į sistemas, laiškų atrašymas klientams, tiesioginis bendravimas su pilotais, skrydžių planų rengimas ir jų priežiūra“, – vardija pašnekovė.

Greta viso to sekė nuolatiniai mokslai, kurie yra privalomi pagal įmonėje nustatytą tvarką. I. Jurgelevičienės teigimu, darbas buvo labai įdomus ir dinamiškas, nes niekada negali žinoti, kokia situacija ištiks pamainoje: „Gal atsiras techninis gedimas ir reikalaus skubaus sprendimų priėmimo, gal lėktuvus bus nukreiptas į atsarginį oro uostą dėl nepalankių oro sąlygų paskirties oro uoste, o gal įgulos narys susirgs ir turėsime skubiai ieškoti pakaitinio asmens, kad skrydis įvyktų“, – aiškina pašnekovė. Ji atskleidžia, kad situacijų būna įvairių ir jos visos tampa įsimintinomis.

Ieva išskiria atvejus, kai orlaivio įgula priima sprendimą leisti atsarginiame aerodrome ir tada jos visos komandos pareiga yra suorganizuoti tolimesnius žingsnius – informuoti klientą apie pasikeitimą, organizuoti antžeminį aptarnavimą bei kuro užpylimą atsarginiame oro uoste. Taip pat tenka susisiekti su įgula, išsiaiškinti tikslas priežastis, parengti naują skrydžio planą ir, galiausiai, – saugiai išleisti orlaivį į jo paskirties aerodromą.

Aviacija yra nuolat kintantis „organizmas“

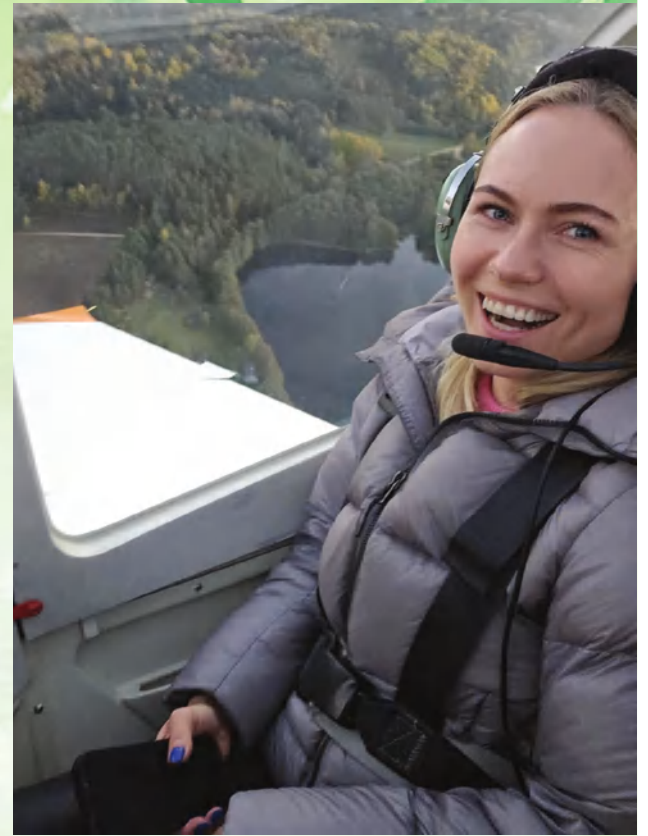
Per devynerius metus, kai Ieva dirba įmonėje, oro linijos stipriai išaugo. Šiuo metu jie turi 54 orlaivių parką, biurus Lietuvoje, Maltoje ir Brazilijoje. Ieva taip pat dirba jau kitoje pozicijoje, ji – vyresnioji komercijos klientų vadybininkė. Specialistės teigimu, šios pareigos taip pat reikalauja gerų įgūdžių suvaldant esamus projektus: „Reikalingi tikslūs sprendimai ir informacija, nes dažnai tai liečia ne tik mano tiesioginį darbą, bet ir siejasi su kitais departamentais“, – tęsia ji. Reikia gerai išmanyti kiekvieno projekto ir kontrakto niuansus, žinoti, kaip ir kam paskirti projekte patiriamas išlaidas, sekti kiekvieno mėnesio kliento skrydžių ataskaitas, įsitikinti, kad yra laiku apmokamos visos sąskaitos už projektus ir pan.

„Kadangi turiu patirties kaip skrydžių priežiūros specialistė, dabartinėje pozicijoje tai labai praverčia“, – dalijasi Ieva. Pasak jos, aviacija yra nuolat kintantis „organizmas“, todėl reikia mokėti greitai adaptuotis prie situacijų.

Mokslas aviacijos srityje nesibaigia

Greta darbų nuolat seka mokslai, kurie yra privalomi pagal įmonėje nustatytą tvarką. „Kiekvienas projektas ir klientas moko kažko naujo. Svarbu pajusti projekto dinamiką, suprasti kliento bendravimo stilių, kultūrinius aspektus“, – akcentuoja Ieva. Ji sako, kad pirmą kartą susidūrus su nežinoma situacija ir radus sprendimą iš jos, antrą kartą susitvarkyti visada būna lengviau.

Tobulėjimas šiame darbe vyksta dažnai – įmonė suteikia galimybę dalyvauti įvairiuose mokymuose

– nuo Excel iki laiko planavimo ar derybų mokymo. Taip pat kolegos dalyvauja konferencijose įvairiose pasaulio šalyse. Pašnekovės teigimu, tada tenka galimybė pabendrauti su kitomis įmonėmis, pasidalinti žiniomis ir grįžtamuoju ryšiu. „Aviacijoje taip pat yra tendencijos, kurias nuolat sekame ir prisitaikome prie kintančių sąlygų“, – tikina I. Jurgelevičienė.

Atranka į skrydžių valdymo studijas – atsakinga

Skrydžių valdymo studijas organizuoja Vilniaus Gedimino Technikos universiteto Antano Gustaičio aviacijos institutas. Tai yra vientisosios nuolatinės studijos, trunkančios penkerius metus. Žmogus, norintis studijuoti šį dalyką, turi atlikti profesinio tinkamumo, fizinio pasirengimo testus bei gauti 3 klases sveikatos pažymėjimą.

Specialistė akcentuoja, kad skrydžių valdymo specialistui svarbus loginis ir kritinis mąstymas, techninės žinios, gebėjimas dirbti komandoje bei probleminių situacijų sprendimo įgūdžiai. „Be abejo, svarbu yra išsilavinimas, sertifikatai, patirtis aviacijoje“, – prideda ji.

Pakilti gali ir jaunieji specialistai, „svarbiausia – neabejoti ir ryžtingai žengti“

Ieva pabrėžia, kad aviacija yra labai plati sritis, todėl „reikėtų suprasti, kad tai ne tik orlaivio pilotas ar skrydžių vadovas, tai ir aviacijos mechanikai, saugumo specialistai, oro uostų antžeminis personalas, orlaivių tinkamumo skraidyti specialistai, aviacijos personalo atrankos specialistai ir t.t.“. Pašnekovė ragina jaunas žmones rinktis tiksluosius mokslus ir aviaciją, nes „galimybės tikrai plačios“. Ji sako, kad nėra svarbu, kurią kryptį pasirinksite – svarbiausia – neabejoti savimi ir ryžtingai žengti į aviaciją.

ŽVILGSNIS GILIAU
PIRMADIENIAIS
19:00

MARIJAMPOLĖS SPORTAS
ANTRADIENIAIS
19:00

SAVIVALDYBĖS
aktualijos ir komentarai
TREČIADIENIAIS
19:00

VERSLO TOP
PIRMADIENIAIS
17:30

TV Marijampolės
Televizija

ŽINIOS

DARBO DIENOMIS
18:30 20:00
22:00

www.marijampoles.tv

KELIONĖS |
Marijampolės praeitį
ŠEŠTADIENIAIS
16:30

SAVAITĖS TEMA
ŠEŠTADIENIAIS
11:30

PRIE BARO
PENKTADIENIAIS
19:30

KAIP TU?
su Linu Slušniu
ŠEŠTADIENIAIS
17:00

mmm.lt partnerių „Gyvenimas Šiaurėje“ tinklalaidės Marijampolės televizijos eteryje jau nuo balandžio 1 dienos - dar **daugiau** įtraukiančio **turinio** kiekvienam!

@gyvenimassiaureje

SIENŲ ŠILTINIMAS

į oro tarpus

Tel. 0 696 42 020

„PASTELĖS NAMAI“
Tai ne tik dirbtuvės, bet ir vieta, kur susitinka kūryba, bendrystė ir galimybės.

Kodėl verta įsigyti mūsų produktus?

- Palaikote socialinę iniciatyvą.
- Įsigyjate unikalius, rankų darbo gaminius.
- Prisidedate prie prasmingos veiklos.

Atraskite su meile kurtus gaminius

- Socialinės dirbtuvės J.Jablonskio g. 2A, Marijampolė
- Internetinėje parduotuvėje pastelesnamai.lt

„Pastelės namai“
Vieta, kur užauga sparnai.

BIURO SPEKTRAS

- ▶ **Biuro prekės**
- ▶ **Mokyklinės prekės**
- ▶ **Dailės prekės**

GEDIMINO G. 9, MARIJAMPOLĖ

+370 624 53097

PREKYBA.BIUROSPEKTRAS@GMAIL.COM

Mobris.lt

NERIBOTI SMS, SKAMBUČIAI IR 5G INTERNETAS

12 Eur

info@mobris.lt

www.mobris.lt

+370 635 07000

- ♦ Turite naujieną?
- ♦ Žinote apie svarbų įvykį?
- ♦ Pastebėjote įdomų reiškinį?

♦ O galbūt norite pasidalinti džiaugsmu, dėkingumu ar problema?
BENDRAUKIME!

♦ Kartu dar plačiau atspindėsime bendruomenės gyvenimą, interesus ir skleisime žinią skirtingais sklaidos kanalais.
Tai, kas svarbu Jums, rūpi ir mums!

Susisiekiame: +370 679 51 451, redakcija@mmm.lt

MIESTO Laikraštis

Platinimo vietas

Marijampolės autobusų stotis (Stoties g. 2B)	Marijampolės savivaldybės administracija (J. Basanavičiaus a. 1)
Marijampolės ligoninė (Palangos g. 1)	Marijampolės TV biuras (Gedimino g. 11)
Marijampolės P. Kriaučiūno viešoji biblioteka (Vytauto g. 22)	Marijampolės apylinkės teismas (Kauno g. 8)
Marijampolės P. Kriaučiūno viešosios bibliotekos Draugystės padalinys (Draugystės g. 5)	Universalinė parduotuvė „Gulbė“ (J. Basanavičiaus a. 10)
Marijampolės Trečiojo amžiaus universitetas (Vytauto g. 47-106)	„Statybos ir ūkio prekės“ (Klaipėdos g. 1A)
Maisto prekių parduotuvė (Mokolių g. 59)	Puskelniai – parduotuvė „Aibė“ (Plytinės g. 10, Puskelnių k.)
„Spindulio“ kino teatras (Kauno g. 13, Marijampolė)	Kavinė „Torino date“ (R. Juknevičiaus g. 9, Marijampolė)
„Gubojos vaistinė“ (R. Juknevičiaus g. 72)	Rezidencija „Grįžulo ratai“ (Naujoji g. 10, Kantališkių k.)
Baraginė – parduotuvė (Baraginės g. 2, Baraginės k.)	Igliškėliai – parduotuvė „Aibė“ (Tvenkinio g. 2, Igliškėliai)
Sasnava – parduotuvė „Aibė“ (Sūduvos g. 46C, Sasnava)	Patašinės kaimo biblioteka (Nausupės skg. 4, Patašinės k.)
Netičkampis – parduotuvė „Aibė“ (Šešupės g. 1 Netičkampio k.)	Sūnų biblioteka (Varpo g. 32, Sūnų mstl.)

